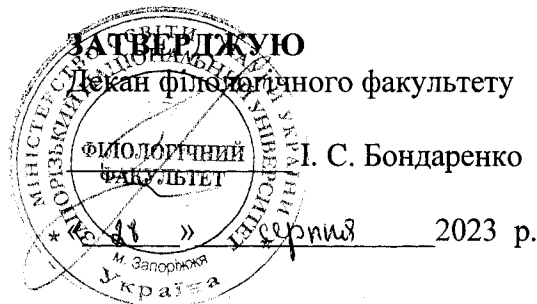

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЧНИЙ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

РЕЦЕПЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЗАСОБАМИ
ВІЗУАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки магістра

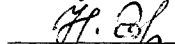
денної та заочної форм здобуття освіти

спеціальності	035 Філологія
спеціалізації	035.01 Українська мова та література
освітньої програми :	Українська мова та література

Укладач: к. філол. наук, доцент Ніколаєнко В. М.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри української літератури

Протокол № 1 від « 18 » червня 2023 р.
Завідувач кафедри української літератури

 Н. В. Горбач

Ухвалено науково-методичною радою
факультету філологічного

Протокол № 1 від « 05 » червня 2023 р.
Голова науково-методичної ради

факультету І. Л. Мацегора

Погоджено: гарант освітньої програми

 В.М. Ніколаєнко

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти,	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів - 5	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Вибіркова Цикл професійної підготовки.	
Загальна кількість годин - 150	<i>Спеціальність</i> 035 Філологія <i>Спеціалізація</i> 035.01 Українська мова та література <i>Освітня програма</i> Українська мова та література	Рік підготовки:	
		2-й	
		Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: – 4 Самостійної роботи студента – 10	Рівень вищої освіти: магістерський	22	Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: – 4 Самостійної роботи студента – 10
		Практичні	
		22	
		Самостійна робота	
		106 год.	
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу передбачає поглиблення знань студентів з історії культури загалом і української літератури зокрема; показати як протягом розвитку світової культури українська література стає одним зі складників світового культурного простору. Показати як література долає бар'єри на ґрунті національних культур, формує толерантне ставлення як до інонаціональних культур, так і до рідної, домінуючі напрями формування цінностей у процесі вивчення кроскультурного мистецького простору.

Завдання: за результатами вивчення курсу студенти повинні засвоїти збагатити базові знання з культури, історії української літератури, удосконалити вміння та навички, здобуті під час вивчення вітчизняного літературного процесу.

У результаті вивчення дисципліни студенти

Повинні знати

- традиційні і сучасні джерела інформації, можливості інформаційних і комунікаційних технологій у процесі вивчення літератури;
- етичні норми як передумову створення сприятливих умов виконання професійних обов'язків;
- теоретичні проблеми, перспективи удосконалення знань та особливості їх

застосування в умовах зміни умов діяльності та професійних завдань.

Повинні вміти

- віднаходити та використовувати джерела офіційної інформації про сучасну літературу, працювати з бібліотечними фондами;
- діяти відповідно до етичних міркувань, соціально свідомо, коректно, із урахуванням різноманітності та мультикультурності в колективі;
- діяти відповідно до етичних міркувань, соціально свідомо, коректно, із урахуванням різноманітності та мультикультурності в колективі.

Набути компетентності

- здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями, опрацьовувати та аналізувати інформацію з різних джерел, зокрема, з використанням інформаційних і комунікаційних технологій;
- дотримання етичних норм, повага до різноманіття та мультикультурності в процесі навчання і професійної діяльності

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Інтермедіальний дискурс мистецтв

Тема 1. Інтермедіальність як мистецьке явище. Інтермедіальність як явище мистецтва. Інтермедіальність в літературі. Специфіка інтермедіального аналізу у науці про мистецтво слова.

Тема 2. «Література і просторові мистецтва». Побутування художнього твору у образотворчому мистецтві, скульптурі й навпаки. Перехід художнього твору в інші види мистецтва загалом і візуального зокрема. Поширення поетичного твору в масовій культурі

Розділ 2. Взаємодія української літератури й візуальних мистецтв

Тема 3. «Література й театр». Презентації авторської й режисерської візії літературного твору: точки дотику й розбіжностей (творчість Лесі Українки, В. Винниченка, М. Куліша та ін. в розвитку українського театру, М.Матіос, В. Лиса та ін).

Тема 4. «Література і кіно». Художні твори та їх екранізацій: творчі стратегії, різночитання історичних подій, ідеологій. Форми міжкультурної взаємодії як способи досягнення власної й чужої культур («Тіні забутих предків», «Століття Якова», «Роксолана», «Тарас Бульба», «Солодка Даруся», «Чорний ворон» тощо).

Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин										
	денна форма					заочна форма					
	усь ого	у тому числі				усього	у тому числі				
		л	с/п	лаб	сам.роб.		л	с/п	лаб	сам.роб.	інд.зав (за наявності)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	інд.зав Д. (за наявнос ті)
Розділ 1. Інтермедіальний дискурс мистецтв											
Тема 1. Інтермедіальність як мистецьке явище.	25	3	2		20						
Тема 2. Література і просторові мистецтва	29	5	4		20						
Разом	54	8	6		40						
Розділ 2. Взаємодія української літератури й візуальних мистецтв											

Тема 3. Література й театр	42	6	6		30								
Тема 4. Література і кіно	50	8	10		36								
Разом	96	14	16		66								
Усього годин	150	22	22		106								

4. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Розділ 1. Інтермедіальний дискурс мистецтв		
1.	Інтермедіальність як мистецьке явище.	3
2.	Література і просторові мистецтва	5
Розділ 2. Взаємодія української літератури й візуальних мистецтв		
3.	Література й театр	6
4.	Література і кіно	8
Разом		22

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Розділ 1. Інтермедіальний дискурс мистецтв		
1.	Інтермедіальність як мистецьке явище.	2
2.	Література і просторові мистецтва	4
Розділ 2. Взаємодія української літератури й візуальних мистецтв		
3.	Література й театр	6
4.	Література і кіно	10
Разом		22

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Розділ 1. Інтермедіальний дискурс мистецтв		
1.	Інтермедіальність як мистецьке явище.	20
2.	Література і просторові мистецтва	20
Розділ 2. Взаємодія української літератури й візуальних мистецтв		
3.	Література й театр	30
4.	Література і кіно	36
Разом		70

7. Види контролю і система накопичення балів

Вивчення дисципліни «Бестселер як феномен масової культури» передбачає такі види контролю: усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування; письмовий контроль у вигляді модульних робіт, самостійних письмових робіт, виконання індивідуальних та аудиторних завдань, поточного тестування.

№	Види контрольного заходу /кількість контрольних заходів/ кількість балів	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
Розділ 1.				
1	Підготовка, презентація й обговорення дискусійних питань та виконання аудиторних завдань на занятті (Тема 1)	1	0-10	10
2.	Підготовка, презентація й обговорення дискусійних питань та виконання аудиторних завдань на занятті (Тема 2 (4 години))	2	0-10	20
		3	30	30
Розділ 2.				
3.	Підготовка, презентація й обговорення дискусійних питань та виконання аудиторних завдань на занятті (Тема 3 (6 годин))	3	0-3,3	10
4.	Підготовка, презентація й обговорення дискусійних питань та виконання аудиторних завдань на занятті (Тема 4 (10 годин))	5	0-4	20
		8	30	30
Усього		11	60	60
5.	Підсумковий контроль - Підсумковий контроль (залік) у вигляді контрольного тестування та виконання практичних завдань	1	0-40	40
Усього		6		100

Система накопичення балів, які може отримати студент, базується на таких критеріях:
Розділ 1.

1. Розкриття теоретичного матеріалу – від 0 до 10 балів:

– **9–10 балів** ставиться, якщо студент активно бере участь у обговоренні питань, порушених на занятті, виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, наводить необхідні приклади, викладає думку послідовно й правильно з точки зору норм сучасної літературної мови; відповідь відзначається критичним мисленням, багатством словникового запасу; досягнута стильова єдність і виразність тексту завдання. Загалом допускається один недолік у змісті і один мовленнєвий недолік, одна граматична помилка;

– **8–7 балів** ставиться, якщо студент активно бере участь у обговоренні питань, порушених на занятті і його робота в аудиторії задовольняє ті ж попередні вимоги, але він допускає деякі помилки, які сам виправляє, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні, а саме: зміст викладеного матеріалу в основному достовірний, але є деякі фактичні неточності; є незначні порушення у послідовності викладу думок; лексична і граматична будова мовлення загалом досить різноманітна; стиль відповіді відзначається достатньою виразністю. У цілому допускається не більше двох недоліків у змісті і не більше трьох мовленнєвих недоліків; не більше двох граматичних помилок;

– **6–3 балів** ставиться, якщо студент не виявляє особливої активності на занятті й викладає своє розуміння порушеного питання не досить повно і допускає фактичні неточності і помилки у формуванні відповіді; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів; має незначний словниковий запас,

використовує одноманітні синтаксичні конструкції; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовленнєвому оформленні. Загалом допускається: не більше чотирьох недоліків у змісті та п'яти мовленнєвих недоліків; не більше чотирьох граматичних помилок;

– **2–1 бали** ставиться, якщо студент неактивний на занятті, не має власної думки щодо порушеного питання, допускає у формулюванні речень помилки, що спотворюють зміст відповіді; допускає багато фактичних неточностей; порушує послідовність викладу думок; має обмежений словниковий запас; часто трапляються випадки неправильного слововживання; не розуміє суті поставлених додаткових запитань.

Розділ. 2

1. Розкриття теоретичного матеріалу – від 0 до 3,3 бали (тема 3) й 4 бали (тема 4):

– **3,3 (4) бали** ставиться, якщо студент активно бере участь у обговоренні питань, порушених на занятті, виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, наводить необхідні приклади, викладає думку послідовно й правильно з точки зору норм сучасної літературної мови; відповідь відзначається критичним мисленням, багатством словникового запасу; досягнута стильова єдність і виразність тексту завдання. Загалом допускається один недолік у змісті і один мовленнєвий недолік, одна граматична помилка;

– **2 (3) бали** ставиться, якщо студент активно бере участь у обговоренні питань, порушених на занятті і його робота в аудиторії задовольняє ті ж попередні вимоги, але він допускає деякі помилки, які сам виправляє, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні, а саме: зміст викладеного матеріалу в основному достовірний, але є деякі фактичні неточності; є незначні порушення у послідовності викладу думок; лексична і граматична будова мовлення загалом досить різноманітна; стиль відповіді відзначається достатньою виразністю. У цілому допускається не більше двох недоліків у змісті і не більше трьох мовленнєвих недоліків; не більше двох граматичних помилок;

– **1,5 (2) бали** ставиться, якщо студент не виявляє особливої активності на занятті й викладає своє розуміння порушеного питання не досить повно і допускає фактичні неточності і помилки у формуванні відповіді; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів; має незначний словниковий запас, використовує одноманітні синтаксичні конструкції; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовленнєвому оформленні. Загалом допускається: не більше чотирьох недоліків у змісті та п'яти мовленнєвих недоліків; не більше чотирьох граматичних помилок;

– **1 бал** ставиться, якщо студент неактивний на занятті, не має власної думки щодо порушеного питання, допускає у формулюванні речень помилки, що спотворюють зміст відповіді; допускає багато фактичних неточностей; порушує послідовність викладу думок; має обмежений словниковий запас; часто трапляються випадки неправильного слововживання; не розуміє суті поставлених додаткових запитань.

2. Підсумковий контроль (залік) передбачає проходження підсумкового тесту (тест складається із десяти питань, кожна правильна відповідь овіюється в 1 бал, усього – 10) й виконання самостійного завдання, яке оцінюється 30 балами.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
		Залік
A	90 – 100 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	

C	75 – 84 (добре)	Не зараховано
D	70 – 74 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

8. Рекомендована література

Основна

1. Просалова В. А. Інтермедіальні аспекти новітньої української літератури : монографія. Донецьк : ДонНУ, 2014. 154 с.
2. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох / [пер. з англ. Р. Семківа]. Київ : Факт, 2007. 720 с.
3. Гундорова Т. Кітч і література. Травестії. Київ : Факт, 2008. 284 с.
4. Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми. Київ : Грані-Т, 2013. 548 с.
5. Постколоніалізм. Генерації. Культура / за ред. Т. Гундорової, А. Матусяк. Київ : Лаурис, 2016. 336 с.
6. Бовсунівська Т. В. Екфразис. Вербальні образи мистецтва : монографія / Т. В. Бовсунівська, Р. К. Бобрик, О. М. Виноградов, Л. С. Генералюк, Т. В. Гребенюк; ред.: Т. В. Бовсунівська. Київ, 2013. 237 с.
7. Просалова В.А. Інтермедіальні аспекти новітньої української літератури : монографія. Донецьк: ДонНУ, 2014. – 154 с.
8. Фесенко В. І. Література і живопис: інтермедіальний дискурс : навч. посібник. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2014. 398 с.
9. Шаповал М. Інтертекст у світлі рампи: міжтекстові та міжсуб'єктні реляції української драми. Київ : Автограф, 2009. 78 с.

Додаткова

1. Філоненко О. Г. Переповідаючи історію Просперо (кінематографічна трансформація «Бурі» Вільяма Шекспіра). *Іноземна філологія*. 2014. Випу. 126. Ч. 2. С. 170–177.
2. Лімборський І.В. Світова література і глобалізація. Черкаси: Брама-Україна, 2011. 192 с.
3. Socrealizm: fabuły – komunikaty – ikony / [red. Krzysztof Stepnik, Magdalena Piechota]. Lublin : Wyd-wo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2006. 668 s.
4. Bhabha H. The Location of Culture. London and New York : Routledge, 1994. 322 p.
5. Bluhm L. Standortbestimmungen. Anmerkungen zu den Literaturstreits der 1990er Jahre in Deutschland. Eine kulturwissenschaftliche Skizze. *Deutschsprachige Gegenwartsliteratur seit 1989*. Heidelberg: Chronos, 2004. S. 61-73.
6. The Norton Anthology of Theory and Criticism. New York : W. W. Norton & Company, 2001. 2624 p.
7. Ohman R. The Shaping of a Canon: U.S. Fiction, 1960–1975. *The Norton Anthology of Theory and Criticism* / gen. ed. Vincent B. Leitch. New York : W. W. Norton & Company, 2001. P. 1877–1894

Інформаційні ресурси

1. Слово і час. URL: <http://lib.vippo.org.ua/periodyka.php?cat=108>

2. Молодий вчений : наук. журнал. URL: <http://surl.li/myer>
3. Сайти «Критика» URL: <https://krytyka.com/ua>)
4. «Читомо» URL: <http://www.chytomo.com/>
5. «Літакцент» URL: <http://litakcent.com/>
6. «Букмоль» URL: <http://bokmal.com.ua/>

Погоджено _____
навчальний відділ
«_____» _____

Додаток до п. 8 «Види контролю і система накопичення балів»

Заплановані результати навчання	Форми та методи досягнення результатів навчання
<p>1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p> <p>6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.</p> <p>7. Розуміти основні проблеми української філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.</p> <p>8. Знати й розуміти систему української мови, загальні властивості української літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p> <p>16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції спеціалізації «Українська мова та література», вміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі українського мовознавства та літературознавства, нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.</p> <p>19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.</p>	<p>Лекційне заняття; Самостійна робота; Пояснювально-ілюстративний (лекція, проблемний виклад, інструктаж); Репродуктивний (робота з художніми текстами / літературно-критичними статтями, іншими науковими джерелами); Частково-пошуковий (бесіда / евристична бесіда); Дослідницький (самостійна робота, проекти); Інтерактивні: робота в парах, робота в малих групах, дискусія, проект, мозковий штурм.</p>